

Religie politeistyczne

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- czym charakteryzuje się hinduizm i buddyzm;
- omówienie, czym jest dialog międzyreligijny.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- tłumaczy, czym jest hinduizm;
- opisuje, w co wierzą wyznawcy hinduizmu;
- charakteryzuje buddyzm;
- wyjaśnia, czym jest dialog międzyreligijny;
- wskazuje, dlaczego pomimo zainteresowania wielu ludzi religiami Wschodu nie powinniśmy odłączać się od Jezusa.

Pojęcia i postaci

hinduizm, buddyzm, dialog międzyreligijny.

Wartości

tolerancja, dialog, szacunek wobec wyznawców innych religii.

Metody i środki

rozmowa kierowana, nauczyciel w roli, praca z podręcznikiem na podstawie pytań, praca z podręcznikiem, miniwykład, pogadanka, pytania do metody praca z podręcznikiem na podstawie pytań.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Pozdrowienie anielskie.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił wyjaśnić, w co wierzą hinduiści; będę wiedział, czym charakteryzuje się budyzm; będę potrafił wyjaśnić, czym jest dialog międzyreligijny.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel prosi uczniów, żeby przypomnieli sobie z lekcji historii wiadomości na temat religii starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu. Jaka wspólna cecha łączy te religie? Należy naprowadzić uczniów na wniosek, że wyznawcy tych religii wierzyli w istnienie wielu bogów, a zatem były to religie politeistyczne. Obecnie przykładem takiej religii jest hinduizm (choć nie każdy z jego odłamów).

Metoda – nauczyciel w roli. Uczniowie mają sobie wyobrazić, że nauczyciel jest hinduistą, i mają zadawać mu takie pytania, by zdobyć jak najwięcej informacji na temat hinduizmu. Jeżeli uczniowie nie będą wiedzieli, o co pytać, nauczyciel powinien ich naprowadzać. Chodzi o to, by uczniowie dowiedzieli się, że: hinduizm to religia Indii i Nepalu; jej wyznawcy czczą wielu bogów (choć nie zawsze); najwyższa istota, Absolut, nosi imię Brahman; człowiek ma duszę na jego wzór; święte księgi to Wedy; idea reinkarnacji zakłada, że po śmierci dusza wciela się w człowieka, zwierzę lub – według niektórych wierzeń – w roślinę; hinduiści uznają prawo karmana (łańcuch przyczynowo-skutkowy) – jeżeli zrobimy coś dobrego, w konsekwencji także otrzymamy dobro, a jeżeli coś złego, to spotka nas kara; wyznawcy hinduizmu dążą do ostatecznego wyzwolenia z kołowrotu narodzin i śmierci (w ciągu swego istnienia dusza inkarnuje się, czyli wciela się w różne istoty – wyższego lub niższego rzędu w zależności od karmy – aż do osiągnięcia wyzwolenia, którym jest ostateczne, wieczne zjednoczenie z Brahmanem).

Na zakończenie uczniowie w parach lub grupach przygotowują notatkę z informacji, jakie udało się im zebrać. Następnie prezentują wyniki swojej pracy. Nauczyciel podsumowując, może jeszcze raz skrótowo wskazać najważniejsze założenia hinduizmu.

Gdyby nauczyciel uznał, że w danej klasie nie jest możliwe zastosowanie tej metody, podaje uczniom informacje w postaci miniwykładu lub (lepiej) przy użyciu prezentacji multimedialnej.

Metoda – praca z podręcznikiem na podstawie pytań. Uczniowie zapoznają się z treścią lekcji w podręczniku. Następnie nauczyciel dyktuje lub zapisuje na tablicy następujące pytania (załącznik nr 1). (Można również wcześniej wydrukować pytania i rozdać uczniom kartki).

- A. Dlaczego buddyzm nie jest uważany za religię w sensie ścisłym?
(buddyści nie twierdzą, że Bóg lub bogowie istnieją)
- B. Kto założył buddyzm i co oznacza słowo Budda?
(Siddhārtha Gautama, nazwany później Buddą; słowo buddha oznacza „przebudzony, oświecony”)
- C. Za jakimi prawdami podążają buddyści?
(prawdy o cierpieniu, przyczynie cierpienia, ustaniu cierpienia i ścieżce prowadzącej do ustania cierpienia)
- D. Do czego ma doprowadzić życie gorliwego buddysty?
(do nirwany, stanu uwolnienia od cierpienia i cyklu reinkarnacji)
- E. Co może osiągnąć człowiek dzięki medytacji i kontemplacji?
(może zostać „oświeconym” – wolnym od niewiedzy, która jest źródłem cierpienia)

Po skończonej pracy uczniowie odczytują swoje odpowiedzi, a nauczyciel sprawdza, czy są one poprawne.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”).

Metoda – miniwykład. Kościół Katolicki, szanując wolność każdego człowieka, podejmuje dialog międzyreligijny. Organizowane są spotkania, w trakcie których wyznawcy różnych religii podejmują współpracę i dochodzi do wymiany doświadczeń. Dialog ten dotyczy spraw życia codziennego, współpracy dla dobra ludzi, wiary i doświadczeń religijnych. Poruszając te tematy z punktu widzenia różnych religii, osoby biorące udział w spotkaniu starają się szukać tego, co je łączy. Ważnym elementem tego dialogu było spotkanie w Asyżu w 1986 roku zorganizowane przez św. Jana Pawła II, w czasie którego wyznawcy różnych religii wspólnie modlili się o pokój. Nauczyciel tłumaczy uczniom, że wiele osób zafascynowanych religiami Wschodu zaczyna praktykować niektóre elementy obcych kultów lub nawet całkowicie porzuca wiarę katolicką.

Następnie nauczyciel pyta uczniów, dlaczego, szanując wolność religijną innych osób, nie powinniśmy odchodzić od Jezusa i Jego Kościoła.

Podsumowanie lekcji

Przykładem religii politeistycznej jest hinduizm. Jego wyznawcy wierzą, że przechodząc przez kolejne wcielenia, ostatecznie zjednoczą się z najwyższym bogiem. Buddyzm nie jest religią w sensie ścisłym, gdyż nie zakłada ani nie odrzuca istnienia Boga. Dialog międzyreligijny jest inicjatywą Kościoła katolickiego, która ma na celu współpracę wyznawców różnych religii dla dobra ludzi.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – wyszukiwanie i porządkowanie potrzebnych informacji w tekście o religiach świata;
- historia – religie świata, różnica między politeizmem a monoteizmem; tolerancja i szacunek do ludzi innych religii i wyznań;
- geografia – szacunek dla innych kultur i ich zrozumienie przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju;
- język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej – słownictwo religijne (np. nazwy wielkich religii świata, sekta, dialog, tolerancja).

Załącznik nr 1

- A. Dlaczego buddyzm nie jest uważany za religię w sensie ścisłym?
- B. Kto założył buddyzm i co oznacza słowo Budda?
- C. Za jakimi prawdami podążają buddyści?
- D. Do czego ma doprowadzić życie gorliwego buddysty?
- E. Co może osiągnąć człowiek dzięki medytacji i kontemplacji?